

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia LXXXIII. An, & quomodo peccatum mortale ex genere suo fieri
possit in individuo veniale ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

sanctis, & excludere à regno Dei: ac proinde peccatis mortalibus accensenda.

Denique quando ex terminis præceptorum, vel sententiæ non constat de qualitate peccatorum, mortale sit, an veniale, recurrendum est ad traditionem Ecclesiæ. Quidquid enim in Ecclesia Catholica communiter habetur pro peccato mortali, sine dubio pro tali est habendum, inde enim scimus omittere sacrum, vel horas, violare jejunium, communicare sine pravâ confessione peccati mortalis cogniti, &c. esse peccata mortalia; quia nimirum spiritus S. Ecclesiam à se gubernatam, in re tanti momenti, salutem animarum concernente, non finit errare.

CONFERENCE LXXXIII.

An, & quomodo peccatum mortale ex genere suo fieri possit in individuo veniale?

148. **P**eccatum mortale, ex genere dicitur quod ex proprio objecto suo, seclusâ malitiâ alterius speciei, est, vel potest esse mortale. Estque triplex I. *Mortale ex objecto per se*, quod scilicet ex ipso objecto secundum se habet intrinsecam malitiam mortalem, seclusa prohibitione legis; cujusmodi est blasphemia, adulterium & furtum. II. *Mortale ex præcepto*, quod ideo tantum mortale est, quia lege positiva prohibetur, ut comedere carnes die jejunii, omittere sacrum, confessionem, communionem annuam, &c. III. *Mortale ex accidente, vel circumstantia*: quod licet secundum se, neque ex objecto, neque ex præcepto mortale

mortale sit, sed vel veniale vel omnino indifferens, tamen ex certa circumstantia malitiam mortalem contrahit: de quo plura infra, ubi de peccato veniali ex genere, an possit etiam aliquo modo fieri mortale. Jam sit

149. RESOLUTIO: Peccatum mortale ex genere suo fieri potest veniale, quatuor potissimum modis; utpote *ex conscientia erronea; ex causa excusante: ex imperfectione actus, & parvitate materiae.* Ita *Patrit. hic n. 9.* Explicatur.

Dicitur I. *Ex conscientia erronea*, quando enim quis errore invincibili putat peccatum aliquod esse veniale tantum, quod reipsa mortale est, v.g. perjurium assertorium in re levi, is solum venialiter peccat; prout & econtra invincibiliter putans aliquid esse mortale, quod solum est veniale, is reipsa mortaliter peccat. De quo plura sup. *Titul. 1. de conscient. erronea.*

Dicitur II. *Ex causa excusante*; Quia quaecunque causa potest excusare à peccato in toto, in modo suo defectu excusat à mortali, ac veniale constituit. Ratio est: quia spectata humana fragilitate, in moralibus difficillimum est medium tangere in puncto, & levem etiam defectum evitare: adeoque ad hoc hominem sub mortali obligare, ratio non potest. E.g. Ignorantia invincibilis excusat à toto peccato; ergò vincibilis levis & non crassa excusat à mortali. Deinde extrema necessitas excusat omnino à peccato furti: ergò valde gravis excusat saltem à mortali rei necessariæ. Postremo necessitas propriæ defensionis cum perfecto moderamine inculpatae tutelæ omnino excusat à peccato

Pars II.

M

cato

cato homicidium iniusti invaloris : ergo eadem necessitas cum levi, & non supino defectu dicti moderaminis, saltem excusat à peccato mortali.

Denique metus mortis, vel alterius gravissimi mali, indirecte excusat à transgressione legum positivarum ac etiam aliquarum naturalium : ergo metus ejusdem mali non adeo gravis excusat saltem à mortali. V. g. metus morbi gravioris omnino excusat ab audiendo sacro, vel jejunio : ergo metus morbi non ita gravis, utpote gravioris catharri, saltem excusabit à mortali, &c.

Dicitur III. *Ex imperfectione actus.* Quia ut aliquid sit, peccatum mortale, requiritur ex parte intellectus perfecta advertentia & deliberatio : & ex parte voluntatis plenus consensus : quorum unum, si desit, aut sit solum imperfecta deliberatio, aut impletus consensus, peccatum veniale tantum erit ex imperfectione actus, in quacunque materia, lege vel præcepto secundum omnes. Ratio est : quia ad peccatum mortale, quo homo simpliciter aversus à Deo æternam poenam meretur, utique requiritur actus moralis perfectus ac liber simpliciter : talis autem non est sine perfecta deliberatione, & pleno consensu : igitur, &c.

Dicitur IV. *Ex parvitate, vel levitate materiae.* Etenim omne peccatum mortale ut sit, ex parte objecti requirit materiam gravem secundum se, vel ex fine, aut circumstantiis intentis : quando ergo materia, tam secundum se, quam secundum finem, ac circumstantias verè parva ac levis est, cessat mortale peccatum, & fit veniale ex parvitate materiae.

materia. Et ratio est; quia ubi materia prohibita parvi est momenti, moraliter parva est offensio.

CONFIDENTIA LXXXIV.

In quibus peccatis potest dari parvitas materiae; & unde desumenda?

150. **R**ESOLUTIO: Nulla datur parvitas materiae excusans à mortali in illis peccatis, quibus directe læditur perfectio Dei infinita, aut bonum quodvis magnum indivisibiliter. Ita Patet. cit. n. 14. & omnes

Ratio est: quia quoties ratio gravis malitiae vel offensae contra legem, vel rectam rationem, seu contra charitatem Dei, vel proximi, æque reperitur in materia parva, ac in magna, toties etiam perit culpa mortalis in materia quantumvis parva: deoque non erit parvitas materiae excusans à mortali: atqui hoc tunc fit, quando directe læditur, vel offenditur perfectio Dei infinita, seu bonum quodvis magnum indivisibiliter, uti est vita hominis: igitur, &c.

Nulla datur ergo parvitas materia excusans à mortali in peccatis, contra virtutes Theologicas, fidem, spem, charitatem; utpote in infidelitate, desperatione, odio, aut contemptu Dei: quia hæc directe & accedendo lædunt, & offendunt perfectionem Dei infinitam. Quantulacunque enim infidelitas, & qualemunque propositionem à Deo revelatam, vel parvi in se momenti, nolle credere repugnat infinitæ veracitati Dei: & quantulacunque despectus de Deo, repugnat infinitæ Dei bonitati ac potentiae: quantulacunque odium Dei, etiam